

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ของการวิจัย คือ 1) เพื่อศึกษาสภาพทั่วไปของสายเปรียบของเส้นทางการขนส่งสินค้าที่เชื่อมโยงจากไทย – จีนตอนใต้ (เส้นทาง R3) ด้านทุนในการขนส่ง และค่าธรรมเนียมต่าง ๆ ของสินค้าทางหัตถกรรม ในเส้นเชื่อมโยงจากไทย – จีนตอนใต้ (เส้นทาง R3A) 3) ศึกษา ปัญหา - อุปสรรค และข้อเสนอแนะจากเส้นทางการค้าชายแดนไทย – จีนตอนใต้ที่มีต่อสังคม วัฒนธรรม ผู้ประกอบการ หัตถกรรมช่าง 10 สาขาของจังหวัดเชียงใหม่และภาคเหนือตอนบน ผู้ประกอบการจีน เจ้าหน้าที่ศุลกากรเชียงใหม่ เจ้าหน้าที่ศุลกากรเชียงแสน ผู้ประกอบการค้า และคนในท้องถิ่น โดยใช้วิธีสุ่มแบบเจาะจง ตามวัตถุประสงค์ (Purposive sampling) ในการวิจัย ได้แก่ แบบเก็บข้อมูลด้านเส้นทางการขนส่งสินค้าจากจังหวัดเชียงใหม่ตอนใต้ และแบบสอบถาม (questionnaire) เรื่อง ปัญหา-อุปสรรคและผลกระทบการค้าชายแดนไทย-จีนตอนใต้ที่มีต่อเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม การวิเคราะห์ข้อมูลได้จากแบบสอบถามมาวิเคราะห์/จัดหมวดหมู่ และแสดงข้อมูลที่ได้เป็นจำนวนร้อยละ ความแตกต่างของแต่ละจำนวน โดยแสดงเป็นตารางและอธิบายสรุปประกอบต่อการพิจารณาเพื่ออธิบายรายละเอียดประเด็นต่าง ๆ พร้อมแสดงรูปถ่ายประกอบการวิจัย พบว่า เส้นทางการค้าชายแดนไทย – จีนตอนใต้ เพื่อการส่งออกหัตถกรรมของจังหวัดเชียงใหม่สู่ภาคเหนือตอนบนสู่ตลาดในเขตปกครองตนเองของยูนนาน และเมืองคุนหมิง ในมณฑลยูนนาน เป็นเส้นทางขนส่งทางบกโดยเลือก

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ของการวิจัย คือ 1) เพื่อศึกษาสภาพทั่วไป ข้อได้เปรียบข้อเสียเปรียบของเส้นทางการขนส่งสินค้าที่เชื่อมโยงจากไทย – จีนตอนใต้ (เส้นทาง R3A) 2) เพื่อศึกษาต้นทุนในการขนส่ง และค่าธรรมเนียมต่าง ๆ ของสินค้าทางนาคัทถกรรม ในเส้นทางการค้าที่เชื่อมโยงจากไทย – จีนตอนใต้ (เส้นทาง R3A) 3) ศึกษา ปัญหา- อุปสรรค และ ผลกระทบที่เกิดขึ้นจากเส้นทางการค้าชายแดนไทย – จีนตอนใต้ที่มีต่อสังคม วัฒนธรรม ผู้ประกอบการงานนาคัทถกรรมช่าง 10 สาขาของจังหวัดเชียงใหม่และภาคเหนือตอนบน ผู้ประกอบการลาว ผู้ประกอบการจีน เจ้าหน้าที่ศุลกากรเชียงของ เจ้าหน้าที่ศุลกากรเชียงแสน ผู้ประกอบการขนส่งสินค้า และคนในท้องถิ่น โดยใช้วิธีสุ่มแบบเจาะจง ตามวัตถุประสงค์ (Purposive sampling) เครื่องมือในการวิจัย ได้แก่ แบบเก็บข้อมูลด้านเส้นทางการขนส่งสินค้าจากจังหวัดเชียงใหม่สู่ตลาดจีนตอนใต้ และแบบสอบถาม (questionnaire) เรื่อง ปัญหา-อุปสรรค และผลกระทบจากเส้นทางการค้าชายแดนไทย-จีนตอนใต้ที่มีต่อเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม การวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การนำข้อมูลจากแบบสอบถามมาวิเคราะห์จัดหมวดหมู่ และแสดงข้อมูลที่ไ้เป็นจำนวนร้อยละ เพื่อให้เห็นความแตกต่างของแต่ละจำนวน โดยแสดงเป็นตารางและอภิปรายผลประกอบตัวเลขที่สถิติ รวมถึงการพรรณนาเพื่ออธิบายรายละเอียดประเด็นต่าง ๆ พร้อมแสดงรูปภาพประกอบ

ผลการวิจัย พบว่า เส้นทางการค้าชายแดนไทย – จีนตอนใต้ เพื่อการขนส่งสินค้า
งานหัตถกรรมของจังหวัดเชียงใหม่จะภาคเหนือตอนบนสู่ตลาดในเขตปกครองตนเองชนชาติไท
สิบสองปันนา และเมืองคุนหมิง ในมณฑลยูนนาน เป็นเส้นทางขนส่งทางบกโดยเลือกใช้ทางหลวง
คุนหมิง - กรุงเทพฯ (Kunming-Bangkok Highway: R3A) โดยเส้นทางหมายเลข 3A (R3A) เป็น
เส้นทางสายใหม่เชื่อมโยงระหว่างจีน-ลาว-ไทย ในการศึกษาครั้งนี้มีต้นทางเริ่มจากอำเภอ
เชียง จังหวัดเชียงราย ของประเทศไทย - บ่อแก้ว - หลวงน้ำทา - บ่อเต็น ประเทศลาว - บ่อหาน -
เชียงรุ่งหรือจิ่งหง แคว้นสิบสองปันนา และเดินทางผ่านเมืองยี่ซี นครคุนหมิง มณฑลยูนนาน
ประเทศจีน สำหรับทางเดินเรือ ผ่านท่าเรือเชียงแสน อำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย ถึงท่าเรือ

กวนเหล่ย ลิบสองปันนา และเข้าสู่ประเทศจีนตอนใต้ ใช้ระยะเวลาประมาณ 18 ชั่วโมง ระยะทางประมาณ 1,090 กิโลเมตร ซึ่งการขนส่งทางถนนและการขนส่งทางน้ำเป็นสองเส้นทางสำคัญที่จะขนส่งสินค้าสู่ตลาดจีนตอนใต้ โดยเส้นทาง R3A นี้ผู้ประกอบการส่วนใหญ่หันมาให้ความสำคัญและใช้เส้นทางนี้มากขึ้น เพราะถือเป็นเส้นทางที่รวดเร็ว และปลอดภัย

ในส่วนของปัญหา-อุปสรรค และผลกระทบที่เกิดขึ้นจากเส้นทางการค้าไทย-จีนตอนใต้ของผู้ประกอบการนั้น จะใช้วิธีการวิเคราะห์ SWOT เข้ามาช่วยในการวิเคราะห์ ซึ่งในส่วนของผู้ประกอบการไทย-ลาว-จีน มีศักยภาพในการทำธุรกิจส่งออกอยู่แล้ว โดยอาจมีจุดอ่อนในด้านวัตถุดิบ แรงงาน การต่อรองราคา โดยการเปิดเสรีการค้าภายใต้กรอบความตกลงอาเซียน-จีน ถือว่าเป็นโอกาสที่ดีสำหรับผู้ประกอบการ ส่วนปัญหาที่ผู้ประกอบการไทย-ลาว-จีน กำลังประสบอยู่ได้แก่ มาตรการกีดกันทางการค้า ขั้นตอนการนำเข้าและส่งออกมีความซับซ้อนทำให้เกิดความล่าช้า

สำหรับเส้นทาง R3A นั้น เป็นเส้นทางขนส่งสินค้าและเป็นเส้นทางเศรษฐกิจสายสำคัญที่มีความสะดวกรวดเร็ว ส่วนจุดอ่อนที่เกิดขึ้น คือ การขนส่งสินค้ามีความล่าช้า ต้นทุนในการขนส่งสูง ด้านโอกาสจากการขยายการค้าโดยตรงทางเศรษฐกิจที่ส่งเสริมธุรกิจไทย-ลาว-จีน ตลอดจนด้านอุปสรรคและปัญหาได้แก่ ความล่าช้าในการขนถ่ายสินค้า ปัญหาด้านการบริการของเจ้าหน้าที่ศุลกากร ปัญหาด้านขั้นตอนและระเบียบการนำเข้า เป็นต้น ทั้งนี้เส้นทางการค้าไทย-จีนตอนใต้ของผู้ประกอบการไทย-ลาว-จีนมีผลต่อสังคม วัฒนธรรม คือ ผลกระทบต่อวิถีชีวิตและชุมชนของคนในพื้นที่ ระดับน้ำโขงที่เปลี่ยนไปจนกระทบวิถีชีวิตและอาชีพของผู้คนสองฝั่ง และเกิดการแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้เพื่อให้เกิดประโยชน์บนพื้นฐานของความร่วมมือ

Research Title A Study of Thai- South China Boarder Trade way on Thai Upper Northern 10 Lines of Handicraft Prefection Through the North – South Economic Corridor

Researcher Mr. Nattawat Somdee

Research Fund National Research Council of Thailand (NRCT)

Period of Research 2014

ABSTRACT

This research aims to 1) study the general information, advantages and disadvantages of using the Thailand - Southern China transportation route (Route R3A) 2) study transportation cost and fees for using Route R3A to transport handicraft products 3) study problems - obstacles and effects of using Route R3A to the society, culture, 10 handicraft fields entrepreneurs in Chiang Mai and upper northern Thailand area, Laos entrepreneurs, Chinese entrepreneurs, custom officers in Chiang Khong and Chiang San, logistic entrepreneurs and local people.

The research used purposive sampling to choose samples. The research tools were the collecting data form for transportation route information from Chiang Mai to markets in Southern China area, and the questionnaire for gathering problems - obstacles and effects from using Route R3A in economic, social and cultural aspects.

All Data were analyzed and categorized into groups. The percentage of data were shown in table form which can be easily compare. Both statistic data and detailed descriptions were shown in the discussion part with photos.

This research found that the land transportation along Thailand - Southern China border for handicraft products, from Chiang Mai and upper northern Thailand area to the markets in Xishuangbanna Dai Autonomous Prefecture and Kunming city in Yunnan province of China, is

Kunming-Bangkok Highway: R3A. This silk road connected route in China, Lao and Thailand. This study began the route from Chiang Khong district of Chiang Rai in Thailand to Bo Keaw, Luang Nam Tha and Bo Ten in Lao, Bo Han, Chiang Rung in Xishuangbanna and Yisi town in Kunming city of Yunnan province, China. For sea route, the transportation started from Chiang San harbor in Chiang San district of Chiang Rai province to Guanlei harbor in

Xishuangbanna and to the Southern China area after. The transportations spend about 18 hours (1,090 kilometers). Even both land and sea routes are the most important transportation route to the markets in Southern China area, but nowadays, more and more entrepreneurs turn to use R3A route because of its safety and rapidity.

About the studying problems - obstacles and effects of using Route R3A, this research used SWOT analysis and found that most of the entrepreneurs in Thailand, Lao and China already have a high level of potentiality in Export. The weakness were about resources, labors, and bargaining, but they were solved by the free trade agreement as a great opportunity. The main problems for import and export were trade barriers and complicated process.

R3A route is an important route for transportation and economy, because of its safety and rapidity. The weakness was a high service cost. The opportunity was the economic growth in Thailand, Lao, and China. The problem and obstacle were the transportation delay, custom officer services, and the import rules and process. Moreover, the businesses on this route effected both society and culture such as way of people's life, water level in Khong river, occupations, and created cultural exchange which can be applied and used as a benefit under the cooperation.

